

Szávai Attila

Nagy égi utca

Áztató kora őszi eső. Falusi utca. Vasárnap este. A nyár emléke még langyosan fészkelődik a padlásokon. Ez a maradék meleg már csak árnyéka valódi önmagának, összetöpörödött, és így kisebbségi komplexusába fülledve próbál a nagyokhoz, a felnőttekhez, az igazi nagy kánikulákhoz hasonlítani. Izzadságszagúan. Pöffeszkedve, flegmán könyököl ki a tetőgerendák alól, de az utca bölcsőbb, tapasztaltabb macskái hamar átlátnak ezen a színpadias, nyegle viselkedésen. Unottan ásítanak, mint a beavatottak, mint akik mindent tudnak. Némelyik stréberebb diófán már kapkodósan sárgulni kezdett pár levél. Mindenképp ők akarnak lenni az elsők. A diófák már az őszi szeleket várják, minden nyárvégi szélben nyekeregnek kissé: krákognak, torkukat köszörülik, hogy lássa a rendező, nem tétlenkednek a bonvivánok, gyakorolják a nagy belépőt. Időnként teátrálisan ledobnak egy-egy zöld levelet az értéktelenebb ágaikról, hogy gyakorolják az ősi mozdulatot, kipróbálják, megy-e úgy, mint tavaly ősszel, van-e olyan szép a levelelengedés. Van. A rendező elismerően csettint, jó lesz az, csak türelem. Száradnak még rövidnadrágok a vasárnapi öblítőillatban, de hajnalonta már összébb gömbölyödnek a falu kutyái, szorosabbra húzzák maguk körül a farkukat. A monoton esősurrogásra az esti falu házai közelebb húzódnak egymáshoz. A burkolat nélküli utca nedvesen csillogó kövein megcsúszik az esti harangszó.

Nagyokat bukdácsolnak a kátyúkban a vízfolyások, ezek a fűrge, pajkos gyerekpatakok. Játékmedrük tele van kavicssal. Egemáson fekszenek az apró kövek. Az utca közepén, a dombtetőn templom ül bölcs közönnyel. A kavicsok a domb tetejéről indulnak, hogy minden nyári záporral távolabb kerüljenek a szent helytől. Angyalgyerekek megmerevedett, összeridegült álmai. Viszi a víz a köveket egyre lejjebb és lejjebb a burkolat nélküli

utcán, egészen a kocsmáig. Reggel ott söpriik majd össze a fehér kavicsokat a ráncos homlokú közmunkások.

Eldobott gyerekjáték, baba fekszik a vízben, egyik szeme nyitva, másik csukva. Fél feje a vízben van, mintha a koszos víz alatti világot bámulná, mintha várna valamire. Ruhája kopott, csuromvizes. A redők között még ott halványodik egy kislány simogatása, érintése, becézése, de lassan kiázik minden szeretet a szövetből. Kutya szalad az utcán, megszagolja a gyerekjátékot, majd továbblohol.

Az egyik porta kiskapuja nyitva van, nem tette be az utolsó érkező. Ide szalad be vakkantva az eb. A teraszon művirágok feszülnek a vázában. Valahonnan az épületből rádió szól. Ólmos lassúsággal mondja a bemondó a vasárnap esti híreket. Ugyanilyen ólmos lassúsággal nyitja egy férfikéz a teraszajtót, majd odakint leül az egyik székre. Ingzsebéből befőttesüveg tetejét veszi elő, maga elé teszi hamutartó gyanánt. Gondosan rágyújt. A hírolvasó hangja a csukott ajtó mögül tompán, kásásan szól, nem érteni minden szavát. Nem is azért jött ki. Cigarettazás közben a művirágokat figyeli. Pontosabban a művirágokon élő pókot. A pocakos pók gondos, aprólékos mozdulatokkal D-dúrra hangolja hálóját, aztán megáll, és vár. A férfi két pohár bort iszik meg. Fél a magánytól. Közben az utcán összetorlódott kavicsokat nézi. Arra gondol, hogy az emberi életek is hasonlóan összetorlódott, kerekded kövek egy nagy, égi, ózonillatú utcán.